XXXV. évf. Cluj-Kolozsvár, 1925. Március 3. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: Dr. BOROS GYÖRGY.

Jókai Mór az unitáriusokhoz.

Midőn Jókai 1902. őszén a Mátyás király szobrának leleplezése alkalmából Kolozsvárt járt, az E. Irodalmi Társaság az unitárius kollégium disztermében tartotta diszgyülését. A kollégium igazgatósága és ifjusága megragadta ezt az alkalmat s a kollégium előcsarnokában sorfalat állva, nagy óvációval fogadta az „Egy az Isten“ szerzőjét. Az elhangzott üdvözlő beszédre Jókai a következőket válaszolta:

„Templomban vagyunk, az iskola falai között, melyet ihlet tölt be. Én ugyis, mint iró, ugyis, mint hazafi és politikus, hirdetője voltam mindig a szabadságnak, mely a müvelődés terjesztésével a hazaszeretettel és istentisztelettel párosul. Ebben a törekvésemben legközelebb találtam magamhoz az unitárius vallásfelekezetet, mely mindig előljárt hazafiságban és a tudamány müvelésében s mely — bár nem tartozik a gazdag felekezetek közé — a müvelődésnek e szép épületet emelte. Kivánom, hogy a felekezeti békesség keretében a vallásfelekezetek versenyezzenek az istentiszteletben és a közmüvelődés terjesztésében.“

Az agg költő-király e meleg, elismerő és buzditó szavait hálás kegyelettel ujitjuk fel születésének évszázados fordulóján s gondolatban elhelyezzük sirján az emlékezés hervadhatatlan koszoruját.

Jókai unitáriusai.

Most, amikor világszerte ünnepelik a magyarság zseniális mesélőjét, aki minden nép ifjuságának számára egy gyönyörü tündérországot ajándékozott, ahová késő öregkorában ujra visszalopózhatik az emlékeket dédelgető földi halandó . . . most nekünk, erdélyieknek, székelyeknek különösen meg kell ünnepelnünk a száz éves Jókait. A költőkirály is minket megkülönböztetett szeretetben részesitett s e bérces földet a Hargitától a Székelykő csúcsáig s a Küküllő keskeny völgyétől a Szamos szélesedő öléig mind a mi életünk s multunk drága emlékeivel aranyozta be s véste szivünkbe e föld forró szeretetét.

Nekünk, erdélyi unitáriusoknak azonban kötelességünk ez ünneplőbe öltözött esztendőből még egy külön napot kérnünk, amikor mi magunk ünnepeljük őt csupán . . . őt, aki bűvös irótollával belerajzolta a világ lélektáblájába az unitárius életeszményt, annak meglátott igazságát, beteljesülő valóságát. Az ő zseniális felfogóképessége meglátta azt, hogy a Dávid Ferenc kevesekben élő hite s a Brassai csodás méretü tudománya egy olyan magyar töredéknek a lelki kicsúcsosodása, amelyik a maga kicsinységében is kovásza lehet s kell legyen e népnek. Ő kiáltotta bele a világba, mint rajtunk kivül álló, de minket meglátó s megértő lélek: nézzetek ide a torockói sziklavölgybe, mert itt van egy munkás embercsoport, amelyik sem nem unitus, sem nem szombatos, sem nem istentagadó pogány, hanem egyistenvalló unitárius székely nép, akik azt hirdetik, hogy „egy az Isten“ s életükben megvalósitják a jézusi szeretetet.

Jókai egyistenhivői nem a hitvitázó XVI. század unitáriusai, sem az uj idők tudományos teológusai; egy-egy külsőségben talán eltérnek a mi unitárius gyakorlatunktól is, de életeszményük unitárius életeszmény s ők a gyakorlati élet ideális unitáriusai. Erdélyi utjaiban s a reánk vonatkozó olvasmányaiban ugy kapcsolta egybe képzelete az unitárius arcokat, hogy abból egy Adorján Manassé és Anna tipikus képe alakult ki.

Jókai egyik unitárius tipusa a tudomány kutatásaiból s a világkultura éleslátásából mélységes hittel kikerülő vallásos lélek, akinél a hit felülemelkedik minden földi kicsinyességen s benne életelvvé szilárdul az ember Jézus igéje. Azt a Jézust vallja, „aki eljött az emberek közé békét szerezni . . .“, aki azt tanitotta, hogy egy az Isten, azt, aki megtiltotta a bosszuállást.

Ezen unitárius férfitipusnak vonásait meglátjuk a természet egyszerü fiában a székely faj eredeti sajátságaival keverve. Áron bátya még hittel emeli szivét Istenéhez, de nem tartja e hittel összeegyeztethetetlennek azt, hogy ágyuit meg ne szólaltassa Székelykő ormán. A faji értékelés más szinezést ad jellemének, az anyaföldhöz együtt érező szivnek.

A másik unitárius tipus nőalakokban rajzolódik ki, akik egyszeri mély szerelmüket soha, semmi földi viszonylatért meg nem

változtatják, mert ők biznak az emberek jobb énjében s a megjavulás lehetőségében, legyen az bár a siron túl.

Jókai egyistentvalló népét az életben is szemlélhetjük; ott látjuk őket a munka mezején a magukramaradás erős küzdelmében, amikor az asszony a kenyérkereső. Ott látjuk őket a haladó idő küszöbén, amikor beköszönt a gépek uralma és a saját vérük tanult feje oldja meg az uj idők követelte kenyérharcot. Meghat munkabirása, áldozatkészsége e kis népnek, amelyik a föld mélyéből erőszakolja ki fehér kenyerét hat napi kemény munkájával s önerején tartja fenn tanodáit, hogy tudás által müvelje a lelket. Igy várja a hetedik napot, amikor buzgó lélekkel, maga készitette diszes öltözetében jelenik meg az Ur házának egyszerü, fehér falai közt egy Istene imádására.

S mind ez nem életre kelt valóság, amit Jókai mesében mondott el nekünk? Nem emlékeznénk már? Hiszen csak most volt, hogy láttuk a kaszát suhogtató, barázdában járó asszonyt . . . vagy ne látnók azon prófétai lelkeket, akik a mindenkori Manassék tanodáit lelkük feszült idegével védik . . . s az otthont, ahol székely varrást tanultak Torockó leányai.

Akkor ünnepeljük Jókait valóban, ha olyan hitünk lesz, mint Jókai unitáriusainak. Tanuljunk tőlük eszményekért élni s akkor mi is olyan boldogok lehetünk, mint ama holdsziget lakói. **Boros Jenő.**

NŐK VILÁGA.

Hálaima.

(Elhordozott szenvedésekért.)

Sok nagy fájdalomra, kinos gyötrelemre
Választottál engem édes Istenem!
Bus károgó varjak: sötét aggodalmak
Gyógyulatlan sebek égnek szivemen.
Élet zsákutcáján támolyogva járok,
Iszonyodva látom, szennye mint tapad —
De akarod Uram és fehérre mossa
Lelkemet tisztitó, omló könnypatak.

Oh fogadd el Atyám forró imádságom,
Hogy rám szenvedések napjait hozod,
Könnyemen át látom: bus életegemre
Szivárványt ivelő istenmosolyod.
Igy megtisztult lényem sziveden pihen meg
S erőtelen kezem' megfogja kezed . . .
Áldott légy, hogy tanitsz mindig jobbá lennem
S kálváriás utam Te hozzád vezet.

Ürmösi Károlyné.

TŰZHELY MELLETT

Az elveszett csibék.

Volt egyszer egy szegény ember, aki nem csak azért volt szegény, mivel hogy semmije sem volt, de duplán szegény volt azért, mert volt neki egy tűzről pattant felesége, aki őt mindennap megverte.

Hogy az embert megverje valaki, az magában sem kedves állapot, de hogy éppen a felesége verje meg, az különösen kellemetlen gondolat. Ezt szegényt mindennap megverte.

Megverte ha későn kelt fel, megverte, ha bepiszkolta a mellényét, megverte, ha étel közben elejté a kanalat, megverte ha szólt, megverte, ha nem felelt, megverte végre, ha semmit sem vétett is, csupán azért, hogy megmutassa, miképpen ő az ur a háznál.

Mert nemhogy a férj vette volna feleségül az asszonyt, hanem az asszony vette férjül az embert, ennélfogva megverte mindennap.

Egy napon azért döngeté el szegényt, mert a gondviselésére bizott pulykák közül egyet elkapott a héjja. S ekkor valóban igaza volt az asszonynak, mert lehet-e annál nagyobb vétek, mintha a férj nem őrzi meg a pulykákat, melyeknek pásztorává tétetett.

Igérte is nagy töredelmes szivvel, hogy ezután vigyázni fog, ha máskor eljön a héjja, megmondja neki, hogy hozza vissza a kis pulykákat, mert őt verték meg miatta.

Történt egy napon, hogy a menyecske valamiféle gyümölcsöt főzött be nádmézzel, fahéjjal és szegfűborssal, ahogy azt uri házaknál látta, gondolván, hogy jó lesz az majd karácsonyra.

A férj kuttogva leste a sutból az ismeretlen főzeléket, sohasem látott sem nádmézet, sem szegfűborsot és fahajat; azt sem tudta elképzelni, hogy tisztességes asszonyi állat mi okért főzi meg a gyümölcsöt, melyet az Isten nyersnek teremtett? Azt hitte, hogy a felesége boszorkány s amit főz, az valami ital, melytől ő majd lóvá vagy bivallyá válik.

Végre bátorságot vőn magának s nagy elszántsággal megkérdé, hogy mi lesz abból ott a tűzön?

A menyecske attól tartva, hogy ha megtudja az ember a csemege mivoltát, még megtalálja torkoskodni, azt felelte neki: méreg! gyilkos és halálos méreg, a patkányok számára készül, nehogy megtaláld kóstolni, avagy hogy csak a főzőkanalat is megnyald, mert rögtön szörnyet halsz tőle.

A férj rémülten érté meg a dolgot s azontul ebédnél mindég megnézte a kanalat, hogy nem azt tették-e elébe, mellyel a mérget keverték? s egyszer a lábasban, amint felhozták a forditott kását, ráismert az edényben ugyanarra, melyben a mérget főzték s menten

fölkelt az aszaltól és éhen maradt, azt mondván, hogy nem éhes.

Egyszer az asszonynak be kelle menni a vásárra, az urára tehát ráparancsolt, hogy mit tegyen: hogy tüzet ne rakjon, hogy a házat nyitva ne felejtse, de kiváltképpen, hogy a méreghez ne nyuljon, hanem őrizze odakinn a kis pulykákat, akikből egyet se próbáljon elvinni a héjja.

Az ember fogadta, hogy jól fogja magát viselni s „megállj héjja", gondolta magában, most az egyszer majd kifogok rajtad; s azzal fogta a kis pulykacsibéket, egy zsineggel lábaiknál fogva valamennyit egymáshoz kötötte s ugy hajtotta ki a mezőre. Ott maga egy bokorban meglapult, a csibéket készakarva elhagyta jó messze menni s titkos kárörömmel leste, mint lesz bolonddá a héjja, ha meglátja, hogy nem lehet a csibéket egymástól elválasztani.

Az összekötözött pulykák sirtak-rittak, s nemsokára megjelent a levegőben a héjja, mint egy pók, mely a szálon függ, ereszkedve alább-alább, olykor körülcsóválva magát reptében szétterjesztett szárnnyal.

Képzelem, hogy bosszankodik, gondolá magában a férj, ezóta már megláthatta a zsineget. Ekkor hirtelen lecsapott a héjja. Ahá! kiáltá kacagva az ember, de kacagása csak egy pillanatig tartott, mert a következő percben már vitte a héjja a megkapott csirkét s minthogy a többi is hozzá volt kötve, annálfogva elvitte valamennyit, a kis csirkék lógtak hosszan a levegőben, mint a papiros-sárkány farka.

— Megállj héjja! — kiáltá a szerencsétlen pulykapásztor, — add vissza a csibéimet, — s futott lelkendezve utána, ríva kergette a szomszéd falu határáig, ott eltünt szemei elől s a boldogtalan kétségbeesve fordult haza felé.

Mit csináljon most a nyavalyás? A felesége ha megjön agyonüti, az bizonyos. Gondolkozott, mit hazudjon? de csak megállott az esze. Végre nagy gondolatja jött; ha már a pulykák elvesztek, ugy nincs minek élni tovább, tehát meghal, el is fogja ölni magát, ugy kikerüli a verést, még tán meg is siratják.

Ily elszántan bement a házba. Istennek ajánlá lelkét, bucsut vőn az egész világtól, nekiment a befőzött gyümölcsnek s azt keserves könnyhullatások között a fenékig megette.

Akkor aztán befordult a sutba, behunyta a szemeit s kezét szépen összetéve várta közelgő halálát.

Amint igy haldokolnék, ime jön a felesége; még künn volt, mikor már kiabált rá, de ő nem akart felelni, hadd ijedjen meg majd ha holttestét meglátja.

— Hát te alszol, kiáltott rá a felesége — te renyhe, lusta naplopó! Merre vannak a kis pulykák?

— Elvitte őket a héjja, — gyónt az ember a haldokló nyugalmával.

— Elvisz téged az ördög, vagy én csaplak mindjárt agyon.

— Ne fáraszd magad jó asszony, — szólt szakgatott hangon a férj, szemeit égnek meresztve, — ugyis meghalok legottan. Érezve bűnöm nagyságát, mind bevettem azt a mérget, mit a patkányoknak főztél.

Az asszony meglátta az üres bögrét, melyet a halni kész ember akkor is fülénél fogva tartott összekulcsolt kezei között, egy martyr elszántságával arcán.

Nem tudta, hogy mérgében pukkadjon-e meg, vagy nevettében?

Végtére is nevetésre vált dolga s ez egyszer nem verte meg a szegény embert. *Jókai Mór.*

Szentmártoni Bálint számtankönyvet irt az I. elemisták számára, mit megbiráltak a marosszéki körben s a kör erkölcsi támogatását igérte.

Minden életrevaló jócselekedetért, munkáért örömünket fejezzük ki.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Egyleti élet és munkásság.

Az alapító tagok száma nap-nap után örvendetesen gyarapodik. A mult évi közgyülés lelkes hangulata ugy látszik megtette a maga jó hatását. Az 50-es számot már jóval meghaladtuk. Ez uttal ismét felkérjük minden buzgó hitrokonunkat, hogy akik tehetik, ne késlekedjenek az 500 leu alapitói díj befizetésével. Akik a díjat befizetik, az Unitárius Közlönyt ingyen kapják. Egyuttal kérjük előfizetőinket, hogy a 40 leus előfizetési összeget minél hamarább szíveskedjenek beküldeni, hogy a lap szétküldésében ne legyen akadály.

A bibliai előadások a közönség állandó nagy érdeklődése mellett folytak le. A harmadikat Dr. Kiss Elek az Ó test.-ról a 4.-, 5.-et Gálfi Lőrinc az Uj testamentumról tartotta. Az utolsóelőtti 18.-án volt, amikor Csiló Salamon a Bibliáról az egyháztörténelemmel kapcsolatban beszélt; az utolsó pedig folyó hó 25.-én, mely alkalommal Dr. Varga Béla tartott előadást „Hitoktatásunk és a biblia" cimmel. Az előadás után Dr. Boros Györgyné, a Nőszövetség elnöke a theol. tanári karának köszönetet mondott az élvezetes előadásokért. A Dávid Ferenc Egylet Nőszövetsége az előadások iránt megnyilvánuló nagy érdeklődésre való tekintettel azzal a tervvel foglalkozik, hogy ez után minden télen ismeretterjesztő kurzusokat fog rendezni, amelyre theol. tanárainkat s egyházunk más férfiait fogja felkérni közreműködésre.

A D. F. Egylet választmánya f. hó 9.-én választmányi ülést tartott, amely alkalommal Dr. Boros Györgyné tartalmas jelentést olvasott fel a Nőszövetség mult évi működéséről, amelyet a választmány elismeréssel vett tudomásul.

Kalapkészitő kurzus a leányotthonban. Dr. Kauntzné, Engel Ella és Vajnáné, Br. Diószeghy Ila úrnők, a Nőszövetség lelkes tagjai, a leányotthonban az önként jelentkezőknek e hó 15.-én

kalapkészitő kurzust nyitottak, mely április 1-ig fog tartani. Örömmel üdvözöljük ezt a munkát nemcsak hasznosságáért, hanem főleg azért, mert ez is jó alkalom lesz, hogy unitárius leányaink a helybeli unitárius nőkkel közelebbi és közvetlen érintkezésbe jussanak.

Megemlitjük itt meg, hogy a Nőszövetség egyes tagjai a szülőkkel való közvetlen érintkezés alapján igyekeznek minden unitárius szülőt rávenni arra, hogy gyermekeiket a jövőben csakis unitárius iskolába járassák. Nagyon üdvös gondolat. A dolog anyagi nehézségeit a Nőszövetség a maga keretében fogja megoldani.

A székelykereszturi unitárius főgimnázium „Dávid Ferenc Ifjusági Egylete“ megkezdett munkáját folytatja az 1924/25. iskolai évben is.

Az igazgatóság a köpeci kőszénbányákhoz 1924 október 11 és 12.-ikére kirándulást tervezett. A terv meg is valósult Gyulay Ákos bányafelügyelő közreműködésével, ki a vezető tanárok és tanulók éjszakai elszállásolását és ellátását szeretettel vállalta székely testvéreinknél. E helyen, hol köszönetet mondunk mindazoknak, kik minket nemcsak házukba befogadtak, hanem meg is vendégeltek, legnagyobb hálánkat fejezzük ki Gyulay Ákos urnak, aki László fiával, főgimnáziumunk egykori növendékével közreműködve, ezt a tanulságos kirándulást lehetővé tette. E kirándulásunkat összekapcsoltuk a felső-rákosi és ürmösi hittestvéreink fölkeresésével. Mindkét helyen műsoros ünnepély keretében tanulmányunkból bemutattunk, hogy lássák mire képesiti a falvak egyszerü fiait az iskola. A kiránduló csapat két részre oszolva, egyidőben végezte a vasárnap délelőtti istentiszteletet egyházközségeinkben. A műsorok a kiránduló ifjuság üdvözlő beszédeivel kezdődtek. Énekszámot csak Felső-Rákoson tudtunk adni, mivel a dalárda ahhoz a csapathoz szakadt. Műsorunk többi pontjait felolvasások és szavalatok egészitették ki.

Második kirándulásunk 1924. okt. 19.-én Énlaka és Firtos-Martonos egyházközségekbe vezetett. Az ifjuság a szombati alkalmi fuvarral ért az ősrégi templomáról hires Énlaka községbe okt. 18.-án estére. Az elszállásolásnál a székely vendégszeretet jelei mutatkoztak. A vasárnap délelőtti istentisztelet végeztével, üdvözlő beszéddel kezdődött műsorunk. Az ének számok, szavalatok és felolvasás iránt a hallgatóközönség nagy érdeklődést mutatott. A délutáni istentisztelet megtartására Martonos község gyönyörü templomába érkeztünk. Vallásos irányu műsorunkat hittestvéreink kiváló figyelme kisérte.

1925. február 8.-án kimentünk Fiatfalvára, hogy ott műsorral egybekötött délutáni istentiszteletet tartsunk a reformátusok és unitáriusok közös templomában.

Ifjuságunk — legények és leányok mindenütt megértettek, benső szeretettel fogtak kezet s tettek igéretet egy célért munkálni.

Szeretett hittestvéreinknél mindenütt megértő szivekre, gazdagon teritett asztalokra és anyagi segitségre is találtunk, amelyekért csak hálás köszönettel adózhatunk. Ha a jövőben áldozatkész, erköl-

csös, munkaszerető népünket még emelkedettebb fokon látjuk, mely megérti az iskola hivó szavát, akkor célunkat elértük s hisszük, hogy iskoláink nem zárulnak be s nemzetünkre egy szebb, egy jobb kor reggele virrad. *Imre Lázár.*

A marosi körben az idei évadban igen élénk volt az egyleti élet és munkásság. Csaknem minden egyházközség kivette a maga részét a népnevelés nagy munkájából részint vallásos estélyek rendezésével, részben pedig műsoros, többnyire szindarabok előadásával összekötött összejövetelek utján. A lelkészek és tanitók nejeikkel együtt elismerésre méltó tevékenységet fejtettek ki e nagy munkában s hisszük, hogy ennek eredményei maradandó hatásuak lesznek egyháztársadalmi életünk kiépitésében. *K. B.*

A homoródszentpáli egyházközségben beindult az uj énekeskönyv használatba vételére való előkészület. Minden hét péntekjén este a D. F. ifjusági egyletben 1—1 uj éneket tanulnak lelkész és énekvezér vezetésével, melyen a felnőtt férfiak is résztvesznek. Vasárnap este pedig a Nőegyletben tanulják meg azokat az énekeket lelkészné vezetése alatt. Az a kivánalom is megvalósult, hogy a kezdő (invokáció) éneket fennállva énekeljék és a záró ének bevégződését is megvárja az egész gyülekezet. Mindkét kivánalom megvalósulása épitőleg hat a vallásos buzgóság fejlesztésére.

Mindkét Homoród mellett szépen halad a közművelődési munka a beindult nyomokon.

Jókai estélyt tartottunk január hó 29.-én H.-almáson és febr. hó 12.-én, majd Oklándon. Mindkét helyen a szomszédos kollégák közreműködtek s helyből a dalárda és az ifjuság szavalatokkal. H.-ujfaluban március hó 1.-én fogunk Jókairól megemlékezni, Karácsonyfalván pedig később. *B. P.*

Missziói munka.

Az egyházközség s abban a presbiterek missziója (hivatása).

Kétféle unitárius egyházközség van. Egyik a magában egyedül álló, független egyházközség, a másik az Egyháznak a szerves tagja.

Az angol és amerikai egyházközségek kezdetben jóformán önmagukban állottak; de mivel sikeresen nem tudtak munkálkodni, 1825 májusában, ezelőtt 100 esztendővel megalapitották Londonban a Britt és Külföldi Unitárius Társulatot, Bostonban Amerikában pedig az Amerikai Unitárius Társulatot, mint missziói központokat. Ha ezek a missziói központok nem létesültek volna, hogy egyebet ne mondjak, nem tudtak volna minket egy évszázadon át segiteni.

Az angol és amerikai unitárius élet fellendülése csaknem teljesen az ők missziói munkájának köszönhető.

A mi magyar unitárius egyházközségeink — hála a jó Istennek! — nem állanak önmagukban, hanem az Egyház részei, sejtjei.

Ennek két előnye van: ellenségeink nem tudják őket megsemmisiteni, másfelől pedig az Egyház utján egyik a másikat segithetik.

Az egyházközség missziója, vagy hivatása abban áll, hogy áldozatot hozó hivei által magát fenntartsa s a hivek életét jó irányba vezesse, valamint segitse az egyetemes Egyházat arra, hogy az a maga egészében intézményeit fenntarthassa s a gyenge, kicsiny egyházközségeket is gyámolithassa.

E munkában a belsőemberek és a gondnok mellett legnehezebb és legszebb feladata a *presbiternek* van.

Helyszüke miatt csak röviden jelezzük a következőket:

1. A presbiter az egyházközség atyja (arról gondoskodik).
2. Ő az egyházközség gyermeke is (azért hálás és áldozatkész).
3. Nem egyeseknek, hanem a hivek összességének megbizottja. Mint ilyen, nem rokonai stb. érdekeit, hanem az egyházközségét istápolja.
4. A gondnoknak a segitője.
5. Munkatársa a lelkésznek.
6. Segiti a kántort (a dalárdákba ifjakat terel).
7. Támogatja egyházközsége tanitóját (a nevelés őre tehát).
8. A vasárnapi iskolát lehetővé teszi. (Maga és hivei gyermekeit oda irányitja).
9. A templomot példaadólag látogatja.
10. A szertartások (keresztelés, temetés, konfirmálás, esketés, urvacsora stb.) megtartásában öröme telik.
11. Az ifjak szórakozásaira felügyel (a korcsmából a játéktérre tereli a gyermekek, ifjak és felnőttek seregét, mint volt régebben).
12. A szegények ügyét szivén viseli.

A presbiternek személyes, jóakaratu, a közért való munkája képessé teszi az egyházközséget arra, hogy becsületesen megállhassa a helyét s teljesithesse önmagával és az egyházzal szembeni hivatását.

Hadd lássunk az alábbiakban egy pár missziói, hivatásszerü nemes cselekedetet! K. E.

Részlet a székelyderzsi egyházközség közgyülésén felolvasott 1924. évi beszámolóból. Amidőn a megjelenteket szives szeretettel köszöntöm, engedjék meg, hogy ez alkalommal az elmult 1924. évről megemlékezzem. *Anyagiak:* Az egyházközség anyagi javaiban az agrártörvény alapján történt kisajátitás által nagy változás állott be. Ingatlanban további változás főhatósági engedély alapján eladott telek, melynek ára teljes összegében takarékpénztárba helyeztetett. A mult évnek is meg voltak a maga kisebb-nagyobb javitásai, melyekről a pénztári könyv nyujt teljes képet. Az egyházi épületek és keritések jókarban tartása hova-tovább mind sulyosabb teher lesz az egyházközség megcsappant jövedelmével szemben. Azonban az okos és takarékos gazdálkodás sokat köny-

nyithet a terheken. Az egyházközség készpénz vagyoni helyzete az utolsó három év alatt a következőképen alakult: 1921. dec. hó 31-én volt 14255·38 L, 1922-ben 29860·42 L, 1923-ban 40860·40 L, 1924-ben pedig 73440·25 L, mely utóbbi összegben az eladott ingatlan ára nincs benne. Ezzel együtt összesen 166.440·25 Leu. Az a gyarapodás, mely három év alatt mutatkozik, figyelemreméltó és a kebli előljáróság takarékosságára mutat, tekintve, hogy a kisajátitás miatt 85 holdnak csak agrárhaszonbérét élvezi az egyházközség és a 85 holdban benne lévő 48 hold erdő után semmit sem. Lassanként eljön az idő, mikor teljesen egymásra találunk és egymás törekvéseit, munkáit kellő tisztelettel fogjuk becsülni és értékelni. Híveink a képét tiszteletreméltó pontossággal és becsületességgel évenként megadják. — *Valláserkölcsiek:* Az egyházi élet erkölcsi világát a hivek cselekedetei mutatják. Amilyen vallásos és erkölcsös a hivek serege: olyan az egyházközség valláserkölcsi élete. Itt két szempont jön figyelembe: az istentiszteletek látogatása és a hivek áldozatkészsége. Egyházközségünk lélekszáma 1427. Ebből konfirmált, vagyis felnőtt tag 487 férfi és 476 nő, összesen 963 és 464 gyermek. Az 1924. évben vezetett jegyzékem szerint a négy urvacsoravételkor átlag urvacsorát vett 271 férfi és 266 nő. Ez a férfiaknál kitesz 55·6, a nőknél 55·8 százalékot. Tehát férfiak és nők csaknem egyenlő arányban járulnak az urasztalához. Azonban ez kevés százalék, tekintve hiveink jóhirnevü vallásosságát. 1924-ben a második félévben, tehát a legnagyobb és állandóan legsürgősebb mezei munka idejében, junius hó 28-tól, 25 egymásután következő vasárnap délelőtt jelenlevő felnőtt hallgatókról szintén statisztikát vezettem. Átlag 81 férfi és 100 nő hallgató volt jelen. Ez a férfiaknál kitesz 16·6, a nőknél 21 százalékot. A vasárnap délutáni istentiszteletet ugyanezen idő alatt átlag 26 férfi és 38 nő látogatta. Ugyancsak a mult esztendő második felének 23 egymásután következő vasárnap délelőtti istentiszteletén megjelent kebli tanácsosokról is kimutatást készitettem és a 12 kebli tanácsos közül egy 4, egy 5, egy 6, egy 7, kettő 8, kettő 10, egy 11, egy 12, egy 17 és egy 20 vasárnap volt jelen. A statisztikai adatokra szükségem volt abból a tekintetből, hogy lássam, minő példával járnak elől a választott férfiak. A belső vallásos buzgóság fokmérője az *áldozatkészség*. Tagadhatatlan, hogy ebben a tekintetben is haladás van egyházközségünkben, de még mindig sok kivánni való marad fenn. Az elmult év áldozatkészségéről Aranykönyvünk tesz tanubizonyságot. A vallásos buzgóságnak ebben a tekintetben sokkal mélyebbnek kell lennie. Még ma is vannak törvénytelen házasságok. Sok szomoru következménye fog lenni a még mindig szaporodó vegyes házasságnak. 1924-ben szintén gyakorlatban volt a vallásos estélyek tartása, ifjusági előadások rendezése. Mindenféle akadály mellett is szép sikert értünk el ezen a téren. Különösen a leányok érdemelnek dicsérő elismerést. Ez alkalommal is kérem a szülőket, sziveskedjenek ifjaikat az ilyen léleknemesitő alkalmakra elkül-

deni. A jövő nemzedék magatartásától, szellemi és erkölcsi müveltségétől függ egyházunk, községünk és fajunk jövője. Az ifjuság nevelése s általában vallásos életünk ébresztése, erősitése tekintetében a legnagyobb nehézséggel küzdünk helyiség hiánya miatt. De talán eljön az idő, amikor nem leszünk idegen hajlék zsellérei!... A hivekkel való érintkezést a magán- és társaséletben, utcán, mezőn minden alkalommal igyekeztem fenntartani, mit látogatási ivem is igazol. 1924-ben volt 43 keresztelés, 36 temetés és 25 házasságkötés. Konfirmált 23 növendék. Kimagasló eseménye volt a mult évnek a *püspöki vizitáció*, mely egyházközségünk életében is bizonyára maradandó nyomokat hagyott. Virágvasárnapján konfirmáció volt és a folyó évben is akkor lesz, melyre előre is felhivom a szülők figyelmét, hogy itt-ott szolgálatban levő gyermekeiket kellő időben értesitsék. Kedves szokást honositottak meg leányaink: minden vasárnap — kora tavasztól késő őszig — egy-egy virágcsokrot tettek az urasztalára. Április 27-én tették az elsőt és nov. 30-án az utolsót. *Az amerikai testvéregyház* meleg üdvözletét a templomban felolvastuk és jóleső benső érzéssel hallgatták. Az ünnepeket hiveink kellő buzgósággal és munkaszünettel tartották. Egy párszor előfordult, hogy a vasárnapi csendet szekerek zörgése, kalákások hangja megzavarta. Ezek elfelejtették a negyedik parancsolatot: „ne tégy akkor semmi dolgot, se te magad, se semmiféle barmod.“ Én ismételten szives figyelmökbe ajánlom... Általában mult évünk a csendes és békés, fejlődő és gyarapodó egyházi élet képe volt. Különösebb esemény az egyházi élet belső békéjét és nyugalmát nem zavarta meg. Ennek köszönhető, hogy az egyházközség vezetői kellő lelki nyugalommal, odaadással és buzgósággal vezették az egyház ügyeit, mely jelenleg békésebb vizeken evez. Adja a jó Isten, hogy ez uj esztendő is legyen a megkezdett békésebb és egyetértőbb időknek áldásos folytatása. Sokkal nehezebb időket élünk, hogysem örömünk és gyönyörüségünk telhetne anyaszentegyházunk oszlopainak rázogatásában, mert az épület összeomlásával a vak Sámson sorsára jutunk. Nekünk pedig élnünk kell; az utánunk jövő nemzedékre becsületes és fényes nevet, szent örökséget: békességet és egyetértő szeretetet kell hagyni. Székelyderzs, 1925. január 29. *Balázs András* lelkész.

Nyárádszentlászlón özv. Adorján Mózesné 20.000 (huszezer) leut ajánlott fel az egyházközségnek harangbeszerzésre. Ime az isteni lélek az emberi szivben milyen csodálatosan müködik!

Pálffy Albert medeséri lelkésznek beköszöntése és beiktatása alkalmából hivatásos munkájához Istennek áldását kérjük s a legjobb kivánatainkat küldjük.

Köszönet. Barabás Ferenc és neje Barabás Ágnes 50.000 leus alapitványt tettek az árkosi egyházközség javára folyó év január havában. Alapitvány cime: *Barabás Ferenc és neje Barabás Ágnes emlékalap*. Alapitvány külön kezelendő, kamat fele része tőkésitendő, fele része egyházközség céljaira felhasználandó. Egyházközség köte-

les haláluk után siremlékről gondoskodni, sirjukat rendesen gondoztatni s minden Pünköstkor urvacsora osztáshoz emlékükre bort adni. Egyházközség a legnagyobb örömmel fogadta e kegyes alapitványt s vállalta alapitó levélben foglalt kötelezettséget. Alapitványtevők eddig is igen szép tanubizonyságot tettek egyház iránti szeretetetükről.

Már korábban több alapitványt jettek. Elsőnek kamatát az egyházközség minderkori lelkésze és énekvezére élvezi. Második kamata kizárólag templomjavitás céljára használható fel. Harmadik alapitvány kamatából unitárius vallásu szegény tanulók tankönyvvel látandók el. Munkásságukat a jó Isten sikerrel koronázta s ugy gondolkoztak, hogy arra a szent oltárra kell a szorgalom fölöslegét letenni, mely Isten dicsőségét mozditja elő. Adjon a jó Isten kicsiny unitárius egyházunknak minél több hasonló érzésü és gondolkozásu hivet s akkor bátran szembe nézünk minden viharral s határozott lépésekkel fogunk kitűzött célunk felé haladni.

Isten éltesse még sokáig e nemes lelkeket, hogy láthassák azokat az igaz, erős és jó unitáriusokat, kik nyomdokukban haladnak az egyházmentő áldásos munka végzésében. Árkos, 1925. február hó 20. *Végh Benjamin* unitárius lelkész.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Egyházi és iskolai mozgalmak.

Az E. K. Tanács rendes havi ülését február 12-én tartotta meg, melyen több mint 60 ügyet tárgyalt le. Ezek között jóváhagyólag vette tudomásul elnökségnek időközben tett azt az intézkedését, hogy a csegezi, valamint a magyarszováti iskolatelek kisajátitása miatt a megyei bizottságok határozatai ellen a reviziós kérések beadására adott utasitást. Elhatározta E. K. Tanács, hogy a vallásügyi miniszterhez s általa közoktatásügyi, illetve belügyminiszterhez panasszal fordul amiatt, hogy a tanügyi inspektor döntése folytán Torockón a csendőrség megakadályozta az elemi iskolás gyermekeknek az egyházközség házában egyházi énekekre tanitását és ifjusági dalkör-összejövetelek tartását; továbbá, hogy Tordaturban a csendőrség a D. F. Egylet egy estélyére való készülést akadályozta meg a közigazgatási hatóság egy olyan utasitására hivatkozással, hogy a hadi zónában eklézsiai gyülések sem tarthatók külön engedély nélkül; végül, hogy az illetékes törvényszéknek egyházi egyleteink szabad müködése tárgyában hozott döntése dacára a háromszéki prefektus egyházi egyleteink nőszövetségi és ifjusági alakulatai müködésének feltételéül állitja fel az alapszabályaik belügyminiszteri jóváhagyását. Elfogadta E. K. Tanács a misszióbizottság előterjesztését az amerikai és angol Társulatok jubileuma alkalmával egyházközségeinkben tartandó ünnepélyek programjára, valamint a szórványok számára irandó könyvre vonatkozóan. Tudomásul vette és E. Főtanácsnak be fogja jelenteni, hogy

a felsőfehéri egyházkör köri jegyzőnek Ütő Béla alsórákosi lelkész afiát, a háromszéki egyházkör esperesnek Végh Benjámin árkosi lelkész afiát, a küküllői egyházkör felügyelő gondnoknak Szathmáry Gyula egyházi tanácsos afiát választotta meg; továbbá, hogy Tövis szórvány leányegyházközséggé szervezkedett.

Uj esperes és felügyelőgondnok. A háromszéki egyházkör a József Lajos lemondásával megüresedett esperesi tisztségre Végh Beniámin árkosi lelkészt választotta meg. A Maroskör febr. 19-én tartott köri gyülésén a lemondott Fazekas Lajos helyébe Halmágyi János ny. gálfalvi lelkészt választotta esperessé. Ugyanekkor Dr. Péterffy Áron ny. szeredai ügyvédet köri felügyelőgondnokká választotta. Az ujonnan elhivottaknak, egyháziaknak és világiaknak egyaránt sikeres munkálkodást kivánunk.

Erdős Mihály, a nagyajtai egyházközség kiváló énekvezértanitója február hó 8-án búcsuzott el hiveitől, hogy a tordai egyházközség hitbuzgó tagjait gyönyörködtesse ezután szép énekével és orgona müvészetével. Áhitatos imája és az alkalomhoz illő egyházi beszéde könnyekig meghatotta a templomot zsufolásig megtöltő közönséget. Ez a bucsu s a hivek megnyilvánult ragaszkodása minden ékes szónál szebben hirdeti, hogy egy belsőember egyházias érzülettel, önzetlen munkával, komoly kötelességtudással és jó modorral, miként nyerheti meg hiveinek szivét. Amennyire fájlalják a nagyajtaiak távozását, ép annyira büszkék lehetnek a tordaiak, hogy Erdős Mihályt a magukénak mondhatják. A távozó helyét Gazdag Miklós, eddig bölöni tanitó, foglalta el, szintén a szószékről, imával és beszéddel. A bucsuzó érdemeit az egyházkör nevében Kovács Lajos brassói lelkész méltatta, kifejezve az érkezőhöz füződő jóreménységet. Templomozás után felekezet különbség nélkül nagy társaság gyült össze, hogy társas-ebéd keretében ünnepelje a régi és uj énekvezér-tanitót.

Mózes Mihály Mózes Mihály, bordosi unitárius lelkész életének 70-ik évében f. év január 23-án Bordoson elhunyt. Par évi megszakitással 31 évet töltött mint lelkész Egyházunk szolgálatában. Özvegye és gyermekei, köztük Mózes Károly mócsi gyógyszerész gyászolják. Legyen csendes nyugodalma.

A nyomáti ifjuság f. év febr. 15-én az unitárius felekezeti iskola termében jótékonycélu mulatságot rendezett. Ez alkalommal előadták Jókai Mór „Háromszéki lányok" c. elbeszélését, amelyet Szigligeti dolgozott föl szindarabbá. A darab betanitásának fáradságos munkáját Pethő Kálmánné tiszteletes asszony és Vas Ilus urleány végezték, akik a fáradozásukért minden elismerést és köszönetet kiérdemeltek. Pethő Kálmánné a Nőkszövetségében is több munkatársával együtt igen lelkes és eredményes munkát fejt ki. Az estély tiszta jövedelme 3900 leu volt.

Magyarsárosi unitárius egyházközségünknek kellemes karácsonyi meglepetést szereztek New-Yorkban lakó testvéreink. Negyven dollárt küldöttek a templom és iskola céljaira. A következők

adományoztak: Székely Gy. János 10 doll., Székely Gy. Máriskó 10 doll., Székely Miklós Józsefé, Bandi Miklós Józsefé és neje, Pataki I. Imre 5—5 doll., Ádám Géza 25 cent, Béres István 50 cent, Kolumbán Sándor 25 cent, Salakta Kálmán 1 doll., Luis Herceg 1 doll. ifju Székely Ferenc a Jánosé 2 doll. Ime a szülőföld szeretete, mely elkisér az uj hazába és ott is felmelegiti a szivet, hogy az dobbanjon és érezze szükségünket s nyujtsa meleg szeretettel segitő kezét. Isten jósága és áldása kisérje és segitse mindnyájukat. Az egyházközség minden tagja nevében. *Sz. T.*

A magyarszováti unitárius egyházközségnek febr. 24-én anyagilag és erkölcsileg jól sikerült müsoros táncmulatsága volt. A müsort Dr. Kiss Elek dékán megnyitója, Gyallay Domokos érdekfeszitő felolvasása s a Teol. Akad. ifj. több számban való szereplése, valamint Pusztai Pál énekszólója s a buzgó és fáradhatatlan Antónya Mihály lelkész bezárója szolgáltatta. A teol. énekkart Ütő Lajos zenetanár vezette. A müsoros estélyen a vidéknek intelligenciája csaknem teljes számban megjelent. Akik az egyházközség érdekében közremüködtek, szivességükért hálás köszönet.

Unitárius könyvtár. Ezen a cimen a napokban hagyta el a sajtót egy csinos, a Magyar Könyvtár régi füzeteire emlékeztető füzet. Az 1. szám Dr. Borbély István: Jókai emlékezete cimü értékes s különösen unitárius vonatkozásaiban gazdag kis tanulmányát hozza. A szerkesztő Dr. Borbély L. egész sorozatot igér s hiszszük is hogy beváltja. A füzet ára feltünően olcsó, 2 leu. A legmelegebben ajánljuk mindazoknak, akik ily olcsó áron elsőrendü olvasnivalóhoz óhajtanak jutni.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába 1924 november 19-től 1925 január 18-ig előfizetői és tagsági dijat fizettek:

1923-ra: Solymosi István Erzsébetváros; Szabó Ferenc Kálnok; Gothárd János Homoródalmás; Biró István Kálnok.

1924-re: Dr. Zsakó Andor Kőhalom; Kálmán Zsigmond Lupény; Kilyén Dénes Vulkán; László Péter Felsővisó; Özv. Macskási Lajosné Kolozsvár; Buzogány Elek Lókod; Vernes József (paputcai) Torockó; Dr. Elekes Domokos Székelykeresztur; Tiz előfizető Zernest; Unitárius Irodalmi Társaság 31 lelkészért, Gothárd János Homoródalmás; Ince Zsigmond Tövis; Biró István Kálnok; Biró Lajos Gagy; Barabás Lajos Árkos; Katona Ferencné, Simon Balázsné, Gáspár Tamásné, Özv. Vas Ferencné, Gálffy Ferencné, Gáspár Ida, Jakabfi Mózesné. Özv. Vas Andrásné, Vas Mihályné, Nagy Sándorné, Gáspár Ferencné, Vas Elekné, Gálfi Józsefné, Demeter Józefné, Bálint Eszter, Vas Józsefné, Csiki Zsigmondné, Blotár Jánosné, Sebestyén Jánosné, Péterfi Mozesné Firtosmartonos; Vizi Gézáné, Jakabffy Lajosné, Bölöni Vilmos Székelyudvarhely; Rátz Andorné Szentkatolna; Dr. Pap Antalné, Durugy Andras Dicsőszentmárton; Biró Ferenc, Hegneau Ferencné, Esztegar Józsefné, Fodor Antal, Gönczi Ferencné, Kloca András, Kovács József, Nemes Nagy József, Székely István, Ürmösi Gábor, Özv. Nemes Nagy Dénesné, Özv. Ürmösi Sándorné, Dr. Veress András, Kövér Erzsike Abrudbánya; Czupor Ferenc, Balogh Gyula Torockó; Dezső János Kolozsvár; Sárosi József Rava; Dr. Borbély Béla Torda; Szabó Ferenc Kálnok; Szakács Ferenc, Tőkés Albert, Mátyus József, Nagy Dénes, Dobos József, Kis Lajos, Bálint József, Ferenci Zsigmond Székelykal.

1925-re: Dr. Zsakó Andor Kőhalom; László Péter Felsővisó; özv. Macs-

kási Lajosné Kolozsvár; László Domokos Lupény; Id. Székely Miklós Homoródszentpéter; Tófalvi Ferenc Székelyudvarhely (félévre); Ifj. Gyarmati János Segesvár; Id. Gyarmati János Erzsébetváros; Kovács Gábor Csikszépvíz; Biró Lajos Gagy; Barabás Ferenc, Özv. Lőrinc Károlyné, Dahlström Kálmánné Árkos: Dombi János Homoródszentmárton; Gál Elek Nyárádgálfalva; Török Lajos Énlaka; Kócsi Andor Kolozsvár; Jakabffy Lajosné, Ambrus Pál Székelyudvarhely; Weress László, Nagy Gyula Kolozsvár; Nagy Anna, Szabó Rebeka Szabéd; Rátz Andorné Szentkatolna; Özv. Boghdál Károlyné Kolozsvár; Dr. Pap Antalné Dicsőszentmárton (félévre); Kálmán Mózes Fiátfalva; Pálffy T. Ferenc, Pálffy E. Zsigmond, Barla Károly Várfalva; Özv. Szentpéteri Gáborné Kolozsvár; Cupor Ferenc, Vernes József (pap-utcai) Torockó; Kisgyörgy Sándor, Unitárius Egyházközség, Dimén Gergely, Özv. Tarcsafalvi Albertné, Felcser Lukácsné, David Ferenc Egylet, Szabó Vilmosné Vargyas; Kovács Dénes Szászrégen; Pálffy József Marosvásárhely; Dr. Borbély Béla Torda; Szabó Ferenc Kálnok; Rostás Róza Torda; Sikó Klárika Bölön; Kelemen Árpád, Bálint József, Kis Lajos, Dániel Gábor Székelykál (félévre).

Alapitói dijat fizettek: Kisgyörgy Sándor és neje Vargyas 1000 L.; Telmann Béla Brassó, Gálfi Lőrinc Kolozsvár, Tanka Béla Kövend, Dr. Elekes Domokos Székelykeresztur, Orbók Gyula Csókfalva 500—500 L.; Bálint József Bethlenszentmiklós 100 L.; Kahlfürst Imre Kolozsvár 480 L.; Gálfalvi Sámuel Székelykeresztur 200 L.; Barabás Ferenc és neje Barabás Ágnes a harctéren elesett Árkosi Barabás Sándor erdőmérnök emlékére 100 L.; Várfalvi Dávid Ferenc Ifjusági Egylet 200 L.; Pataki András Várfalva 300 L.; Szombathy Dénes Mezőzáh 200 L.; Ádámossy Gábor Kövend 250 L. — Kolozsvár, 1925. január 18-án. Gálfi Lőrinc, pénztárnok.

Az egylet pénztárába január 18-tól február 18-ig előfizetői és tagsági dijat fizettek *1923-ra*: Szép Gábor, Balogh Károly, Balogh Mihályné S., Kiss Gáborné, Csép Mihályné M., Kiss János, Csegezi Mózesné Bágyon; Dr. Gál Zsigmond Kolozsvár; Dr. Hankó Domokos Brassó.

1924-re: Özv. Blási Józsefné Kolozsvár; Szép Gábor, Balogh Mártonné, Székely János, Bodoczy Balázs, Balogh Károly, Kovács Mózes, Csép Ferenc, Balogh Balázs, Blényesi Mózesné, Csép Mihályné M., Csép József, Kovács Ferenc, Özv. Pálffy Máténé, Simonfi Pál, Kaszás Gyula, Baranyai Pál, Simonfi Tamás G., Kiss János, Kiss Lászlóné Bágyon; Ferenczy Sándor Alsójára; Gyergyói Mózes Aninosza; Márkos János, Kádár M. József, Tóth András, Revész József, Kovács István, Kondrát Jenőné, Szász Gábor, Kolcsár János, Fóri Jenőné, Kolcsár Márton, Fülöp József, Kádár G. István ifj., Szász Sándor, Imre Jánosné huszár, Imre G. Mihályné, Asztalos József, Imre Zsófi Olthéviz; Unitárius Leányegyház Kőhalom; Pál József, Dr. Hankó Domokos, Gábor Ferenc, Takács Miklósné Brassó; K. Nagy Simon, Kelemen György Szabéd; Dr. Gál Zsigmond Kolozsvár; Péterffy Áron Fogaras; Benke Márton Beszterce; Kecskés József, Dávid Ferenc Ifjusági Egylet Rava.

1925-re: István Lajos M.-Vásárhely (félévre); Boros György Szt.-Erzsébet; Boros Mózes Iszló; Kis Gábor, Fülöp Mózes, Fekete István, Csiki István, Lőrinczy Sándor, Máthé János, Demeter József Medgyes; Ferenczy Sándor Alsójára, Id. Izsák Abel Rava; Gyergyói Mózes Aninosza; Incefi Zsigmond, Ilia Kosztán; Vajda Zsigmond, Szabó András XIII., Petrozsény; Kerekes Miklós Aninosza; Kozma Béla B.-Szentmiklós; Kendi István Sz.-Keresztur; Györke Lajosné Kolozsvár; Ferenc Istvánné, Dr. Taglich Samu, Tóth Ferenc, Dobra Dénesné, Kovács Károlyné, Csoma Gyözöné, Preisser Peterne, Knobloch Vilma Brassó; Csép Anna, Zsakó István Kolozsvár; K. Nagy Simon, Bf. Nagy József, Rend József Szabéd; Dávid Ferenc Nőegylet, Darkó Pál, Székely Áron H.-Jánosfalva; Szücs Ferencné Nagyvárad; Koronka Péter, Koronka Dénes, Koronka Ferenc, Palatka Mózes, Botár István, Uzorai Ferenc, Hegyi Gábor, Gagyi István, Árkosi Ferenc Vulkán; Fehér Mihály Lupény; Dr. Gál Zsigmond, Gyulai Árpád, Özv. Biró Andrásné, Csonka Ida, Ferencz József püspök, Agh Ferenc Kolozsvár; Péterffy Áron Fogaras; Id. Szntgyörgyi János, Ifj. Szentgyörgyi János, Király István Nagyszeben,; Németh Albert Székelyudvarhely; Biró Ferenc Abrudfalva; Benke Márton Beszterce; Stanciu János, Nagy Dénes Marosvásárhely; Gombos Eszter Székelykeresztur; Unitárius Egyházközség, Varga Andor, Ifj. Udvary György, Ifj. Táncos János, Kozma Endre, Székely Tihamér Magyarsáros.

Alapitói díban fizettek: Dr. Mikó Lőrinc Kolozsvár 500 L-t; Boros György Szenterzsébet 100 L-t; Özv. Kisgyörgy Tamásné Bölön 1000 L-t; Kisgyörgy Imre és neje Boér Irén Olthéviz 400 L-t; Szász Sándor és neje Korodi Anna 100 L-t; Olthévizi Dávid Ferenc Egylet 500 L-t; Antóni Józsefné Barta Helena Olthéviz 100 L-t; Gálfalvi Sámuel Székelykeresztur 200 L-t; Hadházy Sándor Kolozsvár 200 L-t; Barabás Dénes H-Karácsonyfalva 100 L-t; Sigmond József és neje H.-Jánosfalva 400 L-t; Szentgyörgyi Géza Nagyszeben 100 L-t; Dr. Vajda Béla Dicsőszentmárton 500 L-t. Kolozsvár, 1925. február 18-án. Gálfi Lőrinc pénztárnok.

Szives kérelem. „Buddhizmus és keresztény" c. munka előfizetési ára 100 leu (bolti ára jóval több) lesz. Terjedelme kb. 10-12 iv (160-200 oldal). Remélhetőleg ápr. közepére készen lesz. Szives előjegyzéseket mihamarább kérek.

„Unitárius hit- és erkölcstan" c. népies munkából még pár száz pld. áll a közönség rendelkezésére. Darabja 15 leu, terjedelme 35 oldal. Megrendelhető szerzőnél: Dr. Kiss Elek, unitárius koll. Cluj—Kolozsvár.

A theol. akad. ifj. konviktusa javára Báró József 300, Végh Benjámin 200 leut adományoztak. Hálás köszönettel vettük.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Szerkesztői üzenetek.

Még ki nem jöhetett cikkekért türelmet kérünk.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Hivatalos közlemények.

V. Emlékeztető az Unitárius Közlönyben meg nem jelent februári köriratokról. 3573/1924. Körirat lelkész afiaihoz a nyugdijintézet részére szükséges egyénenkénti adatok és okiratoknak február 28-ig beküldéséről. 333/1925. Körirat főgimn. igazgatóságokhoz és iskolaszékekhez a mozgósitás alóli felmentésekhez szükséges kimutatásoknak március 5-ig beküldése tárgyában. 233/1925. Körirat lelkész afiaihoz az időszakonként teendő jelentések tárgyában. Ezen utóbbi körirat kiegészitéseként közöljük, hogy lelkész afiai a saját maguk valamint feleségeik részére csak akkor kérjenenk uj vasúti igazolványt, ha az eddigi igazolványuk már lejárt, vagy elveszett, vagy ha eddig még nem volt ily igazolványuk; a gyermekeik részére azonban ily igazolvány minden évben ujra kerendő.

VI. 261/1925. Körirat esperes és lelkész afiaihoz. Egy felmerült esetből kifolyólag felhivom esperes és lelkész afiai figyelmét arra, hogy ámbár a nyugdij intézet szabályzata kifejezetten csak az egyházi épületekben rendezett mulatságok jövedelméből rendel a nyugdijintézet javára bizonyos %-ot juttatni, mégis a nyugalmazandó szolgálatképtelen egyházi alkalmazottak, továbbá árvák, özvegyek gyámolitása érdekében elvárom, hogy az egyházias jellegü ünnepélyek és mulatságok rendezősége a jövedelemből a nyugdijintézet segélyezéséről abban az esetben sem fog megfeledkezni, ha az ünnepélyt vagy mulatságot nem egyházi épületben tartják meg. Kolozsvárt, 1925. febr. 24-én. *Ferencz József* unitárius püspök.

VII. Sz.: 283/1925. **Pályázati hirdetés.** Az Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa pályázatot hirdet a szórványok s általában hiveink lelki gondozása céljára irandó vallásos könyvre. A mü 5 ivnyi terjedelmü lehet s tartalmaznia kell egyházunk igen röviden összefoglalt történetét, imákat, bibliamagyarázatokat s vallás-erkölcsi tárgyu elmélkedéseket és egyházi énekeket. Legyen benne unitárius hit- és erkölcstani rész, továbbá rövid egyházi szervezettan. A pályadij 2500 leu. Pályamunkák beadási határideje f. évi aug. hó 31-ike. *Ferencz József* unitárius püspök.

Szerkesztik: Dr. Kiss Elek, Pap Domokos, Pálffi Márton, Dr. Varga Béla.

Előfizetési ár: Egész évre 40 L. Magyarországra 46 L. Egyes szám ára 5 L. Akik a 40 L-t egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egylet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapitódij 500 L. Minden pénz Gálfi Lőrinc egyleti pénztároshoz küldendő.

Nyomatott „Corviu"-könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Iorga (volt Jókai-utca) 17 sz.